
СУЧАСНІ ВІДОМОСТІ ПРО АНАТОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕРХНЕВИХ М'ЯЗІВ ШИЇ

Цуманець І. О., Слободян О. М.

Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці)

Робота присвячена огляду сучасних даних про морфо- та гістогенез поверхневих м'язів шиї в пренатальному періоді онтогенезу людини. Значна частка аномалій шиї серед вродженої патології новонароджених спонукає науковців детальніше вивчати особливості закладки, синтопічних взаємовідношень та варіантів будови поверхневих м'язів шиї. Дані про онтогенетичну структурну організацію будови шиї та зокрема м'язів шиї, надані вченими анатомами, можуть використовуватись не лише у сучасній дитячій хірургії, але й у щелепно-лицевій хірургії та хірургічній стоматології.

Першими серед груп м'язів шиї розвиваються підпід'язикові м'язи на 6-му тижні внутрішньоутробного розвитку, який вважається першим критичним періодом у якому можуть виникати варіанти будови та вади. Другим критичним періодом вважається 8-й тиждень внутрішньоутробного розвитку, коли відбувається закладка груднинно-ключично-соскоподібного м'яза. Груднинно-ключично-соскоподібний м'яз має найбільш варіантів будови при ключичному походженні, що може спричинити виникнення діагностичних помилок або хірургічних ускладнень. Утворення пластинок шийної фасції (поверхнева, передтрахейна і передхребтова) залежить від походження і морфологічного розвитку відповідних груп м'язів шийної ділянки. Щелепно-під'язиковий м'яз і переднє черевце двочеревцевого м'яза розвиваються з мезенхіми I-ої зябрової дуги, заднє черевце двочеревцевого м'яза і шило-під'язиковий м'яз – з II-ої зябрової дуги, груднинно-ключично-соскоподібний і трапецієподібний м'язи – з мезенхіми III-V зябрових дуг. Наступні м'язи формуються з вентральних відділів міотомів: груднинно-під'язиковий, груднинно-щитоподібний, лопатково-під'язиковий і щито-під'язиковий м'язи; передній, середній і задній драбинчасті м'язи, довгий м'яз ший, довгий м'яз голови.

За даними літератури маловивчені та несистематизовані дані про морфометричні параметри поверхневих м'язів шиї, про варіабельність етапів та динаміки його розвитку, що є підставою для дослідження вроджених вад шиї і зумовлює потребу в їх подальшому анатомічному дослідженні.